

ROKIŠKIO RUDOLFO LYMANO MUZIKOS MOKYKLOS PAGRINDINIO MUZIKINIO FORMALŪJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokyklos pavadinimas – Rokiškio Rudolfo Lymano muzikos mokykla.
2. Mokyklos teisinė forma – biudžetinė įstaiga.
3. Buveinės adresas – Kauno g. 4, LT-42115, Rokiškis. Programos rengėjai – Mokyklos direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė ugdymo programoms parengti (mokyklos direktoriaus 2023 m. sausio 30 d. įsakymas Nr. 10-V/1.3.). Darbo grupės narių kvalifikacija atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 48 str. ir mokytojų kvalifikacijos apraše nustatytus reikalavimus.
4. Programos pavadinimas – Pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programa (toliau – Programa), parengta remiantis Rekomendacijomis dėl meninio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo, patvirtintomis LR Švietimo ir mokslo ministro 2015 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-48 „Dėl rekomendacijų dėl meninio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo patvirtinimo“ bei kriterijais, patvirtintais LR Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-4 „Dėl bendrųjų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašo patvirtinimo“.
5. Programos kodas NŠPR – 110100584.
6. Programos kryptis – muzika, kodas 01.
7. Programa patvirtinta – Rokiškio Rudolfo Lymano muzikos mokyklos direktoriaus įsakymu.
8. Programos trukmė – ilgalaikė, nuosekli, 4 metus trunkanti programa, kurios metu sudaromos sąlygos sistemiskai plėtoti ir tobulinti programą pasirinkusių mokinių muzikinius gebėjimus, įgūdžius ir kompetencijas.
9. Programą gali rinktis mokiniai, sėkmingai baigę pradinio muzikinio FŠPU programą, besimokantys pagal bendrojo ugdymo programas, 11 – 19 metų.
10. Programa pritaikoma įvairių ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, rengiami individualaus ugdymo planai, taikoma įvairi meninė raiška. Mokytojai turi atitinkamą kvalifikaciją dirbti su įvairių poreikių turinčiais vaikais. Pritaikoma ugdymo medžiaga, išsami aiškinimo ir vizualizacijos metodika, papildomas darbas, susitelkimas į gebėjimų ugdymą(si), improvizaciją ir kūrybą.

II SKYRIUS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

11. Programos tikslas – sistemiskai plėsti mokinių muzikos srities žinias, tobulinti muzikavimo gebėjimus, įgūdžius ir kompetencijas – ugdyti kūrybingą, savarankišką ir kritiškai mąstančią, muzikinei kultūrinei patirčiai atvirą ir empatišką asmenybę.
12. Programos uždaviniai:
 - 12.1. sudaryti mokiniams galimybę plėtoti jų poreikius bei meninius ir kūrybinius gebėjimus atitinkančias muzikinio ugdymo formas;
 - 12.2. gilinti muzikos atlikimo įgūdžius ir gebėjimą naudotis muzikos kalbos priemonėmis;
 - 12.3. ugdytis mokymuisi visą gyvenimą reikalingas kompetencijas;

12.4. puoselėti bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimus, pagarbą savo šalies muzikinės kultūros tradicijoms, ugdyti empatiškumą kitų kultūrų muzikai;

12.5. tenkinti pažinimo ir individualios muzikinės raiškos poreikius, ugdyti muzikalumą.

III SKYRIUS KOMPETENCIJOS, PASIEKIMAI IR JŲ (ĮSI)VERTINIMAS

13. Įgyvendinant programą, ugdomos mokinių kompetencijos:

13.1. Pažinimo kompetencija - tai motyvacija ir gebėjimas pažinti save ir pasaulį, įgyjami suvokiant (perimant) žmonijos kultūrinę patirtį. Ši kompetencija apima dalyko žinias ir gebėjimus, kritinio mąstymo, problemų sprendimo, mokėjimo mokytis gebėjimus. Mokykloje pažinimas reikalauja valios, pastangų ir atkaklumo.

Per dalykų pamokas pažinimo kompetenciją mokiniai ugdo išgydami muzikos žinių bei gebėjimų. Muzikuodami ir klausydamiesi muzikos, mokiniai atskleidžia savo gebėjimus ir juos tobulina, mokosi įveikti kylančius iššūkius, rasti tinkamus sprendimus, t. y. mokosi mokytis. Nagrinėdami muzikos kūrinius, muzikos kalbos elementus ir struktūras, ieškodami sąsajų su savo patirtimi jie mokosi suvokti ir vertinti muziką, plėtoja kritinio mąstymo gebėjimus. Muzikos pažinimas ir suvokimas – savitas mąstymo būdas, skatinantis savižiną ir saviugdą.

13.2. Kūrybiškumo kompetencija – tai sau ir kitiems reikšmingų kūrybinių idėjų, produktų, problemų sprendimų tyrinėjimas, generavimas, kūrimas, vertinimas, išlaikant darnų santykį su savimi ir aplinka.

Muzikinis ugdymas neatsiejamas nuo kūrybiškumo visose muzikinėse veiklose. Per dalykų pamokas mokiniai skatinami pažinti ir tyrinėti, kelti klausimus ir vertinti savo kūrybines galimybes. Muzikinės kūrybos procesuose generuojamos ir įgyvendinamos idėjos, reflektuojamos kūrybinės patirtys. Mokiniai kūrybiškai interpretuoja ir vertina atliekamą, kuriamą bei klausomą muziką, jos kontekstus, kaupia muzikines patirtis. Pamokose mokiniai plėtoja spontaniškus ir racionalius kūrybinės raiškos ir mąstymo būdus, mokosi juos derinti. Muzikinės veiklos sudaro galimybes veikti savarankiškai, nebijoti rizikuoti ir klysti, lanksčiai naudoti kūrybos būdus ir priemones, panaudoti šiuos gebėjimus kitose gyvenimiškose situacijose. Kūrybiškumas taip pat ugdomas dalyvaujant konkursuose, festivaliuose, koncertuose ir mokantis pristatyti bei dalintis savo pasiekimais.

13.3. Kultūrinė kompetencija - tai kultūrinė savimonė, grįsta žiniomis, aktyvia kultūrine raiška ir kultūriniu sąmoningumu.

Ji apima kultūrinį išprusimą (kultūrinės žinias), kultūrinę raišką (gebėjimus ir įgūdžius) ir kultūrinį sąmoningumą (vertybines nuostatas). Muzikuodami mokiniai mokosi vertinti muziką kaip svarbią savo bendruomenės, tautos ir žmonijos kultūros dalį, ugdo muzikinės kultūros įvairovės supratimą. Susipažindami su muzikos žanrų, stilių, epochų ir kultūrų įvairove jie plečia savo muzikinį kultūrinį akiratį, ugdo pozityvias nuostatas savo ir kitų kultūrų muzikos atžvilgiu. Atlikdami ir analizuodami liaudies muziką jie giliau susipažįsta su savo etnine kultūra. Mokiniai aktyviai dalyvauja bendruomenės ir visuomenės kultūriniame gyvenime kaip atlikėjai, kūrėjai, klausytojai. Muzikos žinios ir muzikinė raiška formuoja mokinių vertybinę poziciją, turi įtakos jų elgesio būdai socialinėje ir kultūrinėje aplinkoje.

13.4. Socialinė emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija - tai asmens savimonė ir savitvarda, socialinis sąmoningumas, tarpusavio santykių kūrimo gebėjimai, atsakingas sprendimų priėmimas ir asmens rūpinimasis fizine ir psichine sveikata.

Drauge muzikuodami, diskutuodami, sprenddami kūrybines problemas, mokiniai mokosi bendrauti ir bendradarbiauti. Įvairiose muzikinėse veiklose (grupėse, ansambliuose, chore) jie ugdo empatijos gebėjimus, mokosi stebėti ir jausti vienas kitą. Pažintis su kitų kultūrų (subkultūrų) ir stilių muzika mokiniams atveria galimybę pažinti kitą, taip ugdyti empatiškumą ir toleranciją. Muzika svarbi ir kaip psichologinės savireguliacijos būdas (gilinamasi į muzikos sukeltas emocijas ir būsenas, diskutuojama). Ypač svarbios muzikinėse veiklose išgyvenamos emocijos, patiriamos įveikiant mokinio jėgas atitinkančius muzikinius iššūkius, turinčios įtakos

mokinių savižinai, asmenybės ūgčiai, sprendimų priėmimui ir savivertės augimui. Su šia kompetencija siejasi ir atskiros dalyko temos (pvz., triukšmo tarša ir akustinė higiena; muzikavimas ir žalingų įpročių prevencija, kt.).

13.5. Pilietiškumo kompetencija - tai pilietinis tapatumas ir pilietinė galia, grįsta vertybėmis, nuostatomis, žiniomis ir praktinio veikimo gebėjimais, įgalinančiais kartu su kitais atsakingai kurti demokratišką visuomenę, stiprinti Lietuvos valstybingumą.

Pamokose pilietiškumo kompetencija ugdoma mokantis gerbti savo ir kitų kultūrų (subkultūrų) muziką, suvokti muzikos reikšmingumą visuomenės gyvenime. Mokiniai mokosi suvokti ir paaiškinti muziką kaip simbolinę galią, telkiančią ir vienijančią bendruomenės ir visuomenę. Mokomasi himnų, kitų svarbią simbolinę reikšmę įgijusių autorinių bei liaudies dainų. Atskleidžiama dainų švenčių tradicijos reikšmė tautinei savimonei ir kultūrai. Svarbi pažintis ir su Lietuvos tautinių bendrijų muzika, padedanti suvokti pilietinės visuomenės etninę įvairovę. Mokiniai mokosi suprasti ir pagrįsti autorinių bei gretutinių teisių reikšmę, etiško ir legalaus kūriniių ir jų įrašų panaudojimo svarbą. Jie bendruomeniškai prisideda organizuojant mokyklos, rajono, šalies renginius, juose dalyvauja.

13.6. Komunikavimo kompetencija – tai motyvacija ir gebėjimas kurti, perduoti ir suprasti žinias (faktus, požiūrius ar asmenines nuostatas), etišškai naudotis verbalinėmis ir neverbalinėmis komunikavimo priemonėmis ir technologijomis.

Muzika yra neverbalinė garsinė komunikacija, vykstanti tarp muzikos kūrėjų, atlikėjų ir klausytojų, o muzikos kūriniai – tai įvairias prasmes turintys pranešimai. Atlikdami muziką, improvizuodami mokiniai generuoja idėjas ir išreiškia jas įvairiais muzikiniais garsais bei struktūromis, atitinkančiomis jų galimybes ir muzikinį identitetą. Pasitelkiant muzikos išraiškos priemones yra perduodama savo arba kito autoriaus sukurta įtaigi muzikinė žinia, kuria siekiama džiaugsmingai, pasidalinti. Klausydami muzikos mokiniai ją interpretuoja, suteikdami jai įvairias su asmenine patirtimi susijusias prasmes. Muzikinėse veiklose mokiniai komunikuoja ir žodiniu, ir neverbaliniu būdu (pvz., reaguoja į muziką, perteikia jos išpūdį kūno kalba, kitomis meno formomis). Mokiniai mokosi atlikti, kurti, suvokti ir vertinti muzikos priemonėmis perduodamus pranešimus, ugdomi muzikinį raštingumą, komunikacinius gebėjimus.

13.7. Skaitmeninė kompetencija – tai motyvacija ir gebėjimas naudotis skaitmeninėmis technologijomis užduotims atlikti, mokytis, problemoms spręsti, dirbti, bendrauti ir bendradarbiauti, valdyti informaciją, efektyviai, tinkamai, saugiai, kritiškai, savarankiškai ir etišškai kurti ir dalytis skaitmeniniu turiniu.

Mokinių skaitmeninės kompetencijos ugdymas apima muzikavimą, muzikos kūrimą ir muzikos reiškinių bei kultūrinių kontekstų pažinimą. Muzikuodami ir kurdami muziką, mokiniai mokosi valdyti ne tik realius, bet ir virtualius muzikos instrumentus, kitus muzikavimo bei muzikos kūrimo įrankius. Pažintis su natų rašymo programomis mokiniams padeda mokytis natų rašto. Savo muzikavimo ir kūrybos bandymus ar pavyzdžius mokiniai gali skaitmeninti, skelbti interneto svetainėje. Tai darydami jie susipažįsta su kibernetinio saugumo principais ir autorių teisių reikalavimais. Muzikuodami mokiniai mokosi ieškoti reikiamos garsinės, tekstinės, vaizdinės informacijos įvairiuose informacijos šaltiniuose, kritiškai ją vertinti ir naudoti. Skaitmeninių technologijų naudojimas prisideda ugdant mokinių gebėjimą spręsti problemas, kritiškai mąstyti.

14. Baigę programą mokiniai:

- 14.1. bus įgiję pasirinkto instrumento ar vokalinės technikos valdymo pagrindus;
- 14.2. gebės laisvai ir išraiškingai muzikuoti pasirinktu instrumentu;
- 14.3. suvoks ir gebės kūrybiškai perteikti savo emocijas atlikdami įvairių epochų, stilių, žanrų vokaličius ar instrumentinius kūrinius;
- 14.4. bus sukaupę individualios ir(ar) kolektyvinės muzikinės raiškos, patirties scenoje;
- 14.5. demonstruos pozityvias kultūrinės ir gyvenimiškas nuostatas, įgytas kompetencijas;
- 14.6. gebės tobulinti muzikinius gebėjimus bei muzikos raiškos įgūdžius, asmeninę bei kultūrinę tapatybę.

15. Mokinių kompetencijos ir pasiekimai vertinami vadovaujantis Mokyklos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2021 m. birželio 22 d. įsakymu Nr.

43.1-V/1.3. 2023 m. rugsėjo 6 d. redakcija. Vertinant atsižvelgiama į kiekvieno moksleivio individualią brandą, galimybes, padarytą asmeninę pažangą.

16. Programą baigusiems mokiniams išduodami mokyklos nustatyto pavyzdžio Neformaliojo vaikų švietimo pažymėjimai, kuriuose nurodoma: programos ir jos dalių pavadinimai, įgytos kompetencijos, mokymosi trukmė, apimtis valandomis ir įvertinimas.

IV SKYRIUS TURINYS, METODAI IR PRIEMONĖS

17. Programos turinį sudaro branduolio ir pasirenkamieji dalykai.

18. Mokiniai privalomi yra keturi branduolio dalykai:

18.1. muzikavimas;

18.2. solfedžio;

18.3. muzikos istorija;

18.4. choras arba ansamblis;

18.5. antrasis muzikos instrumentas (pasirinkusiems chorinį dainavimą).

19. Mokinys gali rinktis ir pasirenkamuosius dalykus (pvz., antrasis muzikos instrumentas, solinis dainavimas, improvizacija, orkestras ar įvairių sudėčių ansambliai ir kt.), kuriuos atsižvelgdama į mokinių poreikius ir mokyklos galimybes siūlo mokykla.

20. Siekiantiems aukštos muzikinės kompetencijos ar tolesnio mokymosi pagal muzikos studijų krypties programą, ugdymo plane gali būti numatomos papildomos dalykų pamokos.

21. Programą baigę mokiniai muzikinį ugdymą gali tęsti, pasirinkdami kitas neformaliojo vaikų švietimo programas.

22. Siekiant atskleisti mokinio individualybę, ugdymo procese taikomi įvairūs metodai ir strategijos:

22.1. informaciniai metodai: žodiniai - pasakojimas, pokalbis, aiškinimas;

22.2. vaizdiniai metodai: iliustravimas, demonstravimas, stebėjimas;

22.3. praktiniai metodai: pratimai, bandymai, kartojimas, remiantis garso žodinais, emociniais vaizdiniais, apibūdinančiais garso skambesio charakteristiką;

22.4. kūrybiniai, variaciniai metodai: rėmimasis mokinio ankstesne pažinimo patirtimi, vaikų klausos ir garso reflektorių ryšiu, suprantamais vaizdiniais, kurių fiziologinis pagrindas yra asociatyvūs ryšiai, kūno judesių panaudojimas tiek tobulinant techniką, tiek judesiais išreiškiant muziką t.y. ritmą, melodiją, slinktį bei kūrinio turinio iliustratyvius elementus, nuotaiką.

23. Programai įgyvendinti pasitelkiamos šiuolaikinės mokymosi priemonės ir mokymosi aplinka:

23.1. mokinio pasirinktas muzikos instrumentas, fortepijonas arba pianinas, garso klausymosi įranga, metronomas, kompiuteris su interneto prieiga;

23.2. grupinių užsiėmimų patalpose – pianinas, lenta, kompiuteriai su interneto prieiga, televizorius ar vaizdo projektorius, garso klausymosi, programinė įranga.

V SKYRIUS MUZIKAVIMAS

24. Muzikavimo paskirtis – tobulinti mokinio pasirinkto vokalinio arba instrumentinio muzikavimo įgūdžius.

25. Muzikavimo tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti vokalinio arba instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.

26. Muzikavimo uždaviniai:

26.1. gilinti muzikinius gebėjimus ir kūrybiškumą;

26.2. tobulinti instrumento arba balsos valdymo įgūdžius;

26.3. tobulinti muzikinės kalbos vartojimą;

26.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.

27. Muzikavimo veiklos sritys:
- 27.1. muzikavimo technikos įvaldymas;
- 27.2. muzikos kūrinų interpretavimas;
- 27.3. muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
28. Siūloma muzikavimo mokytis dainuojant (solinis ar chorinis dainavimas), etnomuzikos dalyko arba vienu iš šių muzikos instrumentų:
- 28.1. fortepijonu;
- 28.2. styginiu instrumentu: smuiku, violončele, gitara, altu;
- 28.3. akordeonu;
- 28.4. liaudies instrumentu: kanklėmis, lumzdeliu, armonika ir kt.;
- 28.5. mediniu pučiamuoju instrumentu – klarnetu, fleita, saksofonu;
- 28.6. variniu pučiamuoju instrumentu – trimitu, baritonu, tenoru, tūba, eufonija ir kt.;
- 28.7. mušamaisiais instrumentais;
- 28.8. elektroniniais muzikos instrumentais.
29. Muzikavimo mokymas:
- 29.1. muzikavimo mokymo trukmė - 4 metai;
- 29.2. muzikavimo pamokos vyksta mokantis individualiai, skiriamos 2 valandos per savaitę;
- 29.3. muzikavimas, pasirinkus chorinį dainavimą, vyksta grupėse, skiriamos 2 valandas per savaitę;
- 29.4. muzikavimui mokyti (išskyrus muzikavimą fortepijonu ir akordeonu) numatomos koncertmeisterio valandos.
30. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - muzikavimo technikos įvaldymas	
Nuostata – tobulinti muzikos kūrinų atlikimo gebėjimus	
Esminis gebėjimas – tobulinti atlikimo techniką, atliekant vis sudėtingesnę repertuarą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Atlikti sudėtingesnius muzikinius kūrinius.	1.1.1. Tikslingai vartoti ir paaiškinti muzikos kalbos priemones; 1.1.2. naudoti teisingą pirštuotę, alteraciją, galėti paaiškinti nuorodas; 1.1.3. įvardyti kūrinio formos elementus.
1.2. Tobulinti garso išgavimo įgūdžius.	1.2.1. Naudoti ir gebėti paaiškinti garso išgavimo būdus; 1.2.2. naudoti ir gebėti paaiškinti muzikos instrumento ar balso galimybes formuojant kokybišką garsą.
2. Veiklos sritis - muzikos kūrinų interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti sudėtingesnę muzikinę tekstą	
Esminis gebėjimas – atliekant kūrinį taikyti muzikos kūrinų atskleidimo išraiškos priemones	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Išraiškingai atlikti skirtingų žanrų kūrinius.	2.1.1. Atpažinti ir nustatyti kūrinių žanrą, tinkamai jį interpretuoti; 2.1.2. apibūdinti atliekamo kūrinio formą; 2.1.3. stengtis kuo tiksliau atlikti kūrinio faktūros reikalavimus (ritmas, garsas, štrichai); 2.1.4. apibūdinti ir perteikti atliekamų kūrinių emocijas; 2.1.5. demonstruoti kūrybiškumą, savarankišką mąstymą, sprendžiant kylančius meninius uždavinius.
2.2. Lavinti skaitymo iš lapo įgūdžius.	2.2.1. Savarankiškai analizuoti ir atlikti nežinomą muzikinį tekstą.
2.3. Improvizuoti ir kurti muzikines kompozicijas.	2.3.1. Žinoti improvizavimo ir komponavimo principus; 2.3.2. išskirti muzikos kūrimo priemones ir būdus; 2.3.3. pristatyti savo kūrybinę idėją ir jai įgyvendinti

	pasirinktas muzikos išraiškos priemonės; 2.3.4. gebėti užrašyti ir viešai atlikti savo kūrinį.
3. Veiklos sritis - muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje	
Esminis gebėjimas – viešai atlikti muzikinius kūrinius klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose, konkursuose ir kt.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą programą mokyklos ar miesto (rajono) renginiuose; 3.1.2. tinkamai elgtis scenoje; 3.1.3. žinoti konkursų, festivalių paskirtį, reikalavimus ir juos vykdyti.
3.2. Vertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ar draugų atlikimą (išskiriant privalumus ir trūkumus); 3.2.2. žinoti, stebėti ir vertinti aplinkoje vykstančius muzikinius reiškinius.

31. Muzikavimo dalyko ugdymo turinys:

31.1. Fortepijonas:

1 (5) ugdymo metai
<p>Skirtingų laikotarpių muzikos kūrinių žanrinio charakterio, stiliaus pojūtis ir atlikimas. Polifonija: balsų savarankiškumo išraiška. Sonatina/rondo: temų kontrasto ir emocinės išraiškos perteikimas. Muzikinės technikos tobulinimas ir vystymas. Garso išgavimo įgūdžių tobulinimas. Frazavimo įgūdžių lavinimas. Akompanavimo pradmenų įsisavinimas. Skaitymo iš lapo gebėjimų lavinimas. Gamos:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 4 oktavose abiem rankomis: mažorinės – viena kryptimi ir išsiskiriančios; ▪ minorinės – viena kryptimi; ▪ chromatinė gama – atskiromis rankomis; ▪ arpeggio 4 garsų trumpieji/ilgieji su apvertimais; ▪ akordai 4 garsų atskiromis/abiem rankomis; <p>Rekomenduojama kūrinių skaičius per mokslo metus: 8-10 kūrinių: 1-2 stambios formos, 1-2 polifoniniai kūriniai, 2-4 įvairaus charakterio pjesės (ansamblis), 1-2 etiudai.</p>
2 (6) ugdymo metai
<p>Polifonija: savarankiškų balsų sujungimas į bendrą melodijų ansamblį. Stambi forma: kūrinio dalių, temų, variacijų kontrasto perteikimas naudojant tikslingas muzikos išraiškos priemones. Įgytų techninių įgūdžių vystymas pirštų bėglumui lavinti, naujų štrichų įsisavinimas, tinkamos aplikatūros parinkimas; Melodinės išraiškos, kokybiško garso išgavimo tobulinimas ir emocijų perteikimas. Pedalo valdymo tobulinimas. Kūrybiškumo, vaizduotės lavinimas muzikuojant ansamblyje. Susikaupimo ir dėmesio klausant savo skambinimą lavinimas. Akompanavimo įgūdžių lavinimas. Skaitymo iš lapo gebėjimų lavinimas. Gamos:</p>

- mažorinės – viena kryptimi ir išsiskiriančios; minorinės – viena kryptimi;
- chromatinė gama – abiem rankomis viena kryptimi;
- arpeggio trumpieji, ilgieji su apvertimais abiem rankomis;
- akordai abiem rankomis.

Rekomenduojama kūrinių skaičius per mokslo metus:

7-9 kūrinių: 1-2 stambios formos, 1-2 polifoniniai kūriniai,

2-4 įvairaus charakterio pjesės (ansamblis), 1-2 etiudai.

3 (7) ugdymo metai

Meninių gebėjimų ugdymas ir kūrybiškas muzikinio turinio perteikimas kūrinuose, įtaigus emocijų perteikimas atliekant skirtingų charakterių kūrinius.

Įvairios fortepijoninės technikos ir ritminės pulsacijos pojūčio lavinimas.

Įvairaus garso tembro išgavimo tobulinimas.

Kairiojo ir dešiniojo pedalo naudojimo įgūdžių tvirtinimas.

Skaitymo iš lapo gebėjimų ir muzikinės atminties lavinimas.

Gamos:

- mažorinės – viena kryptimi ir išsiskiriančios; minorinės – viena kryptimi;
- chromatinė gama – abiem rankomis viena kryptimi;
- arpeggio trumpieji, ilgieji su apvertimais abiem rankomis, laužyti – atskiromis rankomis;
- akordai abiem rankomis.

Rekomenduojama kūrinių skaičius per mokslo metus:

6-8 kūrinių: 1-2 stambios formos, 1-2 polifoniniai kūriniai,

2-4 įvairaus charakterio pjesės (ansamblis), 1-2 etiudai

4 (8) ugdymo metai

Išraiškingos melodinės linijos, dinaminių niuansų, reikiamo garso tembro ir emocinės išraiškos ieškojimas ir pritaikymas interpretuojant kūrinius.

Meninės vaizduotės ugdymas, kūrybiškai ieškant ir pritaikant išraiškos priemones kūrinių atlikime.

Dėmesio sutelkimo į garso kokybę ir kontrolę stiprinimas.

Įvairios fortepijoninės technikos vystymas.

Kūrinio atlikimas, suvokiant jo visumą.

Improvizacinių ir kūrybinių gebėjimų skatinimas bei vystymas.

Skaitymo iš lapo ir muzikinės atminties lavinimas.

Akompanavimo ir skaitymo iš lapo gebėjimų įtvirtinimas.

Gamos:

- mažorinės ir minorinės keturiose oktavose viena kryptimi ir išsiskiriančios;
- chromatinė gama – viena kryptimi ir išsiskirianti;
- trumpieji, laužyti – viena kryptimi, ilgieji ir D7 arpeggio su apvertimais viena kryptimi ir išsiskiriantys;
- akordai su apvertimais viena kryptimi ir išsiskiriantys.

Rekomenduojama kūrinių skaičius per mokslo metus:

5-6 kūriniai: polifoninis arba stambios formos kūrinys, 2-3 skirtingo charakterio pjesės (ansamblis), 1-2 etiudai.

31.2. Solinis dainavimas:

1 (5) ugdymo metai

Kvėpavimo ir balso lavinimo pratimai.

Muzikos kūrinių atlikimo įgūdžių tobulinimas: garso išgavimo būdai, kvėpavimas, intonavimas,

ritminis tikslumas. Kvėpavimui suaktyvinti parenkami įvairiausi legato, non legato, staccato ir marcato pratimai.

Kantileniško, neforsuoto dainavimo ugdymas.

Lavinami techniniai vokaliniai įgūdžiai, greitesnio tempo kūriniai.

Dainuojant dvibalsį tęsiamas pirmasis balsis, o antrasis netęsiamas.

Natūralus "A", šviesus "I", tamsus "U" - natūralus tarimas čia netinka, todėl juos reikia suvienodinti, padaryti vieningą tembrą. Tuo pačiu siekiama, kad kiekvienas garsas būtų atremtas ir aktyviai artikuliuojamas.

Balso diapazono plėtimas.

Skaitymo iš lapo įgūdžių ugdymas.

Suteikti muzikos teorijos žinių.

Muzikos kūrinių interpretavimas.

Kūrinio visumos supratimas, frazės, kulminacijos, kadencijos su fermata atlikimas.

Muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

Rekomenduojama kūrinių skaičius per mokslo metus:

6-8 dainos, viena iš jų lietuvių ar kitų tautų liaudies daina arba vokalizė.

2 (6) ugdymo metai

Kvėpavimo ir balso lavinimo pratimai.

Muzikos kūrinių atlikimo įgūdžių tobulinimas: garso išgavimo būdai, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas.

Balso tipo nustatymas.

Diapazono plėtimas.

Kietosios ir minkštosios garso atakos įtvirtinimas.

Įvaldžius pagrindinę garso formavimo priemonę legato, „auštąją garso poziciją“, reikia siekti, balso lankstumo, vokalinės technikos, greitesnio tempo, virtuoziškesni kūriniai (pagal galimybę), lavinti dinamines balso savybes.

Pratimai garso spalvoms ir dinaminiam niuansams išgauti.

Galvos ir krūtinės rezonatorių naudojimas dainuojant žemu ir aukštu registru.

Vidinės klausos ugdymas, mintinio dainavimo tobulinimas.

Lyginti balses nuosekliai dainuojant garsaeiliu.

Tarties pratybos.

Greitakalbystės uždaviniai.

Toliau ugdyti natų skaitymo įgūdžius.

Muzikinės atminties ir vaizduotės formavimas.

Kūrybinės užduotys.

Dainos interpretavimas: sudėtingesnių dainų nuotakos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas.

Muzikinio kūrinio bendras supratimas.

Emocinės balso galimybės lavinamos dainuojant pratimus, jiems suteikiant emocinį ir idėjinį turinį. Įsigilinimas į atliekamo kūrinio turinį, mokinio fantazijos sužadinimas. Mokinys susipažinęs su nagrinėjamu kūriniumi, jo tekstu, idėja ir forma, turi mokėti paanalizuoti ir apibūdinti išraiškos priemones, aptarti muzikinius – meninius vaizdus.

Skaitymo iš lapo įgūdžių lavinimas, improvizacinių gebėjimų ugdymas.

Skatinti mokinius socialiai įprasminti savo muzikinius gebėjimus ir įgūdžius.

Kūrinių viešas atlikimas ir įšivertinimas, kitų atlikėjų vertinimas, sceninės patirties kaupimas.

Rekomenduojama kūrinių skaičius per mokslo metus:

Išmokstama 6-8 dainos, viena iš jų lietuvių ar kitų tautų liaudies daina arba vokalizė.

3 (7) ugdymo metai

Kvėpavimo ir balso lavinimo pratimai.

Muzikos kūrinių atlikimo įgūdžių tobulinimas: garso išgavimo būdai, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas.

Tolesnis vokalinės klausos ir muzikinės atminties ugdymas.
 Vidinės klausos lavinimas.
 Dikcijos ir artikuliacijos tobulinimas ir tolesnis vystymas.
 Vokalinių štrichų naudojimas.
 Tempų ir nuotaikų įvairovė.
 Balso diapazono plėtimas.
 Kūrinio visumos supratimas.
 Tarties pratybos.
 Greitakalbystės uždaviniai.
 Dinamikos niuansų lavinimas.
 Muzikinės atminties, muzikalumo ir vaizduotės formavimas.
 Repertuaras kitomis kalbomis. Atliekant mokiniui kūrinį stebėti, kad natūraliai būtų perteikiamas jo turinys, kad mokinys iki galo suvoktų visumą ir jo kalbos intonacija virstų dainininkiška.
 Savarankiškas atliekamo kūrinio meninio ir idėjinio turinio vaizdų pasaulio analizavimas.
 Toliau ugdyti natų skaitymo įgūdžius.
 Kūrybinės užduotys.
 Skatinti mokinius socialiai įprasinti savo muzikinius gebėjimus ir įgūdžius.
 Kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, kitų atlikėjų vertinimas, sceninės patirties kaupimas.
 Rekomenduojama kūrinių skaičius per mokslo metus:
 Išmokstama 6-8 dainos, viena iš jų lietuvių ar kitų tautų liaudies daina arba vokalizė.

4 (8) ugdymo metai

Kvėpavimo ir balso lavinimo pratimai.
 Garso išgavimo būdai, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas.
 Kontroliuoti, ar mokinys gerai įsisavino balso pastatymo metodines žinias, ar sugeba teisingai jas formuoti ir pritaikyti, kaip intonuoja sudėtingos harmonijos kūrinus.
 Vaizduotės, muzikalumo ir muzikos suvokimo ugdymas.
 Muzikinio intelekto ir muzikinės kultūros formavimas, interpretacija ir vertinimas.
 Vidinės klausos ugdymas, mintinio dainavimo tobulinimas.
 Dėmesys mokinio estetiniam auklėjimui, jo asmenybės formavimui.
 Kūrybinės užduotys.
 Skatinti mokinius socialiai įprasinti savo muzikinius gebėjimus ir įgūdžius.
 Kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, kitų atlikėjų vertinimas, sceninės patirties kaupimas.
 Rekomenduojama kūrinių skaičius per mokslo metus:
 Išmokstama 6-8 dainos, viena iš jų lietuvių ar kitų tautų liaudies daina arba vokalizė.

31.3. Smuikas, violončelė:

1 (5) ugdymo metai

Muzikavimo technikos tobulinimas.
 Muzikos kūrinių interpretavimas.
 Muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
 Skirtingų epochų muzikos kūrinių žanrinio charakterio, stiliaus pajautimas ir atlikimas.
 Muzikos išraiškos priemonių plėtimas, gerinant atlikimo kokybę.
 Tolesnis griežimo smuiku įgūdžių formavimas ir tobulinimas.
 Perėjimai, I, III pozicijų įvaldymas.
 Nuoseklus vibrato, pirštų bėglumo tobulinimas.
 Štrichai detache, legato, staccato, spiccato ir jų junginiai. Įvairūs ritminiai variantai.
 Gamos:
 ● 2-4 gamos iki 3 ženklų;

<ul style="list-style-type: none"> ● per 2 oktavas su perėjimu. <p>Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus: 4 etiudai; 1-2 stambios formos kūriniai; 4 skirtingo charakterio pjesės.</p>
<p style="text-align: center;">2 (6) ugdymo metai</p> <p>Muzikalus kūrinių išpildymas, skirtingų žanrų suvokimas, atlikimo kokybė. Natų skaitymas iš lapo. Tolesnis griežimo smuiku įgūdžių formavimas ir tobulinimas. Foršlagų, trelių, mordentų mokymasis. Pozicijų įvaldymas. Nuoseklus pirštų bėglumo, vibrato tobulinimas. Štrichai detache, legato, non legato, staccato, spiccato, sotije. Dvigubos natos, akordai. Tikslus intonavimas. Aktyvus dalyvavimas koncertuose. Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus: Gamos: <ul style="list-style-type: none"> ● 2-4 gamos iki 3 ženklų; ● per 2 oktavas. Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus: 4 etiudai; 4 skirtingo charakterio pjesės; 1-2 stambios formos kūriniai.</p>
<p style="text-align: center;">3 (7) ugdymo metai</p> <p>Muzikinių atlikimo įgūdžių tobulinimas. Muzikalus kūrinių išpildymas, skirtingų žanrų ir stilių suvokimas. Skaitymas iš lapo atliekant sudėtingesnius tekstus, naudojant aukštas pozicijas. Grifo įvaldymas. Tolesnis štrichų ir jų junginių lavinimas. Intonacijos, ritmo, garso kokybės, dinamikos tobulinimas. Dalyvavimas koncertuose, koncertinio repertuaro kaupimas. Gamos: <ul style="list-style-type: none"> ● 2-4 gamos; ● per 2 oktavas. Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus: 4 etiudai; 4 skirtingo charakterio pjesės; 1-2 stambios formos kūriniai.</p>
<p style="text-align: center;">4 (8) ugdymo metai</p> <p>Muzikinių atlikimo įgūdžių tobulinimas. Muzikalus kūrinių išpildymas, skirtingų žanrų ir formų suvokimas. Savarankiško darbo įgūdžių formavimas, gebėjimas naudoti tinkamus pratimus ir gamas techniniams sunkumams įveikti. Skaitymas iš lapo atliekant sudėtingesnius tekstus. Pilnas grifo įvaldymas. Štrichų ir jų junginių kokybiškas naudojimas. Garso, intonacijos, vibrato bei perėjimų kokybė. Plataus dinaminio spektro naudojimas.</p>

Aktyvus dalyvavimas koncertuose, koncertinio repertuaro kaupimas.

Pasiruošimas baigiamajam egzaminui.

Gamos:

- 2-4 gamos;
- per 3 oktavas.

Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:

4 etiudai;

4 skirtingo charakterio pjesės;

1 stambios formos kūrinys.

31.4. Pučiamieji instrumentai:

31.4.1. variniai:

1 (5) ugdymo metai

Tolesnis grojimo eufonija, baritonu, trombonu, tūba, trimitu įgūdžių formavimas ir tobulinimas
Muzikinės technikos tobulinimas ir vystymas.

Garso išgavimo įgūdžių tobulinimas.

Frazavimo įgūdžių lavinimas.

Skaitymo iš lapo gebėjimų lavinimas.

Gamos:

- F-dur, d-moll, B-dur, g-moll (eufonija, baritonas, trombonas, tūba, trimitas);
- G-dur, e-moll, D-dur, h-moll (eufonija, baritonas, trombonas, tūba, trimitas);
- ketvirtinėmis, aštuntinėmis natomis;
- trigarsis, apvertimai;
- legato, detache, staccato štrichai.

Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:

1-2 stambios formos kūriniai;

2-4 etiudai;

2-4 ansambliai;

6-10 pjesių.

Dėmesys džiazinėms-ritminėms temoms.

2 (6) ugdymo metai

Įgytų techninių įgūdžių vystymas pirštų bėglumui lavinti, naujų štrichų įsisavinimas.

Tinkamo diapazono kūrinių parinkimas eufonijai, baritonui, trombonui, tūbai, trimitui.

Melodinės išraiškos, kokybiško garso išgavimo tobulinimas ir emocijų perteikimas.

Kūrybiškumo, vaizduotės lavinimas muzikuojant ansamblyje.

Susikaupimo ir dėmesio klausant savo grojimą lavinimas.

Skaitymo iš lapo gebėjimų lavinimas.

Gamos :

- F-dur, d-moll, B-dur, g-moll, Es-dur, c-moll (eufonija, baritonas, trombonas, tūba, trimitas);
- G-dur, e-moll, D-dur, h-moll, A-dur, fis-moll (eufonija, baritonas, trombonas, tūba, trimitas);
- ketvirtinėmis, aštuntinėmis, šešioliktinėmis natomis;
- trigarsis, apvertimai;
- legato, detache, staccato štrichai.

Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:

1-2 stambios formos kūriniai;

3-6 etiudai;

3-6 ansambliai;

8-12 pjesių.

Dėmesys džiazinėms-ritminėms temoms, populiariems pasaulio kompozitorių, grupių kūriniais.

3 (7) ugdymo metai

Meninių gebėjimų ugdymas ir kūrybiškas muzikinio turinio perteikimas kūrinuose.

Įtaigus emocijų perteikimas atliekant skirtingų charakterių kūrinius.

Technikos ir ritminės pulsacijos pojūčio lavinimas.

Įvairaus garso tembro išgavimo tobulinimas.

Skaitymo iš lapo gebėjimų ir muzikinės atminties lavinimas.

Diapazono lavinimas.

Grojimo pučiamųjų orkestre, ansamblyje lavinimas.

Gamos:

- F-dur, d-moll, B-dur, g-moll, Es-dur, c-moll, As-dur, f-moll (eufonija, baritonas, trombonas, tūba, trimitas);
- G-dur, e-moll, D-dur, h-moll, A-dur, fis-moll, E-dur, cis-moll (eufonija, baritonas, trombonas, tūba, trimitas);
- ketvirtinėmis, aštuntinėmis, šešioliktinėmis natomis;
- trigarsis, apvertimai;
- legato, detache, staccato štrichai.

Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:

1-2 stambios formos kūriniai;

4-8 etiudai;

4-8 ansambliai;

8-14 pjesių.

Didesnis dėmesys skaitymui iš lapo.

4 (8) ugdymo metai

Išraiškingos melodinės linijos, dinaminių niuansų, reikiamo garso tembro ir emocinės išraiškos ieškojimas ir pritaikymas interpretuojant kūrinius.

Meninės vaizduotės ugdymas, kūrybiškai ieškant ir pritaikant išraiškos priemones kūrinių atlikime.

Dėmesio sutelkimo į garso kokybę ir kontrolę stiprinimas.

Technikos tobulinimo pratimai, pjesės grojant eufonija, baritonu, trombonu, tūba, trimitu.

Kūrinio atlikimas, suvokiant jo visumą.

Improvizacinių ir kūrybinių gebėjimų skatinimas bei vystymas.

Skaitymo iš lapo ir muzikinės atminties lavinimas.

Solo, ansamblinių, orkestrinių kūrinių atlikimo lavinimas.

Gamos;

- F-dur, d-moll, B-dur, g-moll, Es-dur, c-moll, As-dur, f-moll (eufonija, baritonas, trombonas, tūba, trimitas);
- G-dur, e-moll, D-dur, h-moll, A-dur, fis-moll, E-dur, cis-moll (eufonija, baritonas, trombonas, tūba, trimitas);
- ketvirtinėmis, aštuntinėmis, šešioliktinėmis natomis;
- trigarsis, apvertimai;
- legato, detache, staccato štrichai.

Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:

1-2 stambios formos kūriniai;

6-10 etiudų;

6-10 ansamblių;

10-16 pjesių.

Didelis dėmesys skaitymui iš lapo, savarankiškam mokinio kūrinių interpretavimui, improvizacijai.

31.4.2. mediniai:

31.4.2.1. klarnetas, saksofonas:

<p style="text-align: center;">1 (5) ugdymo metai</p> <p>Tolesnis grojimo klarnetu įgūdžių formavimas ir tobulinimas. Gražaus tembro formavimas. Natų skaitymo iš lapo įgūdžių formavimas. Muzikos suvokimo gilinimas. Savarankiško darbo įgūdžių formavimas. Gamos: ● 4 gamos iki 3 ženklų. Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus: 1-2 stambios formos kūriniai; 4-6 skirtingo charakterio pjesės; 4-6 etiudai.</p>
<p style="text-align: center;">2 (6) ugdymo metai</p> <p>Tolesnis muzikos suvokimo tobulinimas. Garso kokybės, dinamikos, intonacijos, ritmo tobulinimas. Muzikos išraiškos priemonių plėtimas, gerinant atlikimo kokybę. Gamos: ● 4 gamos iki 3 ženklų. Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus: 1-2 stambios formos kūriniai; 4-6 skirtingo charakterio pjesės; 4-6 etiudai.</p>
<p style="text-align: center;">3 (7) ugdymo metai</p> <p>Tolesnis štrichų detache, legato, non legato, staccato lavinimas. Sistemingas natų skaitymas iš lapo. Skirtingų epochų muzikos kūrinių žanrinio charakterio, stiliaus pajautimas ir atlikimas. Sudėtingesnių tekstų skaitymas iš lapo. Gamos: ● 6 gamos iki 4 ženklų. Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus: 1-2 stambios formos kūriniai; 4-6 skirtingo charakterio pjesės; 4-6 etiudai.</p>
<p style="text-align: center;">4 (8) ugdymo metai</p> <p>Sudėtingesnių muzikos kūrinių suvokimas ir kokybiškas išpildymas. Garso kokybės, dinamikos, intonacijos, ritmo įtvirtinimas. Savarankiško darbo įgūdžių formavimas. Pasiruošimas baigiamajam egzaminui. Gamos: ● 6 gamos iki 4-5 ženklų. Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus: 1-2 stambios formos kūriniai; 4-6 skirtingo charakterio pjesės; 4-6 etiudai.</p>

31.4.2.2. fleita:

1 (5) ugdymo metai
Grojimo technikos lavinimas. Garso kokybės ir intonacijos tobulinimas. Skirtingų muzikinės formos kūrinių suvokimas. Gamos: <ul style="list-style-type: none">● iki 4 ženklų imtinai;● non legato, staccato;● arpeggio su apvertimais. Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus: 15 kūrinių - 8 etiudai; 5 skirtingo charakterio pjesės; 2 stambios muzikinės formos dalys.
2 (6) ugdymo metai
Muzikinio mąstymo ir atminties lavinimas. Grojimo techninių galimybių, panaudojant platesnę štrichų ir dinamikos įvairovę plėtojimas. Kūrinio turinio ir formos visumos pateikimo lavinimas. Gamos: <ul style="list-style-type: none">● iki 5 ženklų imtinai;● legato, non legato, staccato;● arpeggio su apvertimais. Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus: 15 kūrinių - 8 etiudai; 5 skirtingo charakterio pjesės; 2 stambios muzikinės formos dalys.
3 (7) ugdymo metai
Skirtingų epochų muzikos kūrinių stilistikos ir formos suvokimo lavinimas. Štrichų ir jų įvairovės taikymo skirtingų epochų kūriniuose plėtojimas. Atlikėjo sceninės raiškos įgūdžių lavinimas. Gamos: <ul style="list-style-type: none">● iki 6 ženklų imtinai;● legato, non legato, staccato;● arpeggio su apvertimais;● dominantės septakordas su apvertimais. Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus: 15 kūrinių - 8 etiudai; 5 skirtingo charakterio pjesės; 2 stambios muzikinės formos dalys.
4 (8) ugdymo metai
Savarankiško muzikinio mąstymo ir interpretacijos tobulinimas. Garso formavimo savikontrolės lavinimas. Kūrinio dinaminio plėtojimo ir dramaturgijos lavinimas. Gamos: <ul style="list-style-type: none">● iki 7 ženklų imtinai;● legato, non legato, staccato;

- arpeggio su apvertimais;
- dominantės septakordas su apvertimais.

Rekomenduojamas kūrybinių skaičius per mokslo metus:

10 kūrybinių - 4 etiudai;

4 skirtingo charakterio pjesės;

2 stambios muzikinės formos dalys.

31.5. Etnomuzika:

1(5) ugdymo metai

Įvairių regionų dainos, atskyrimas pagal tarmę ir melodines ypatybes.

Tolesnis grojimo įvairiais liaudies instrumentais įgūdžių ir liaudiško dainavimo specifikos tobulinimas.

Ansamblinio muzikavimo įgūdžių tobulinimas.

Instrumentinio grojimo variantiškumų ieškojimas.

Tautosakos nagrinėjimas.

Skaitymas iš lapo, muzikavimas iš klausos ar muzikinių įrašų.

Pilietinis ugdymas.

Rekomenduojamas kūrybinių skaičius per mokslo metus:

10-16 kūrybinių -

1-2 skirtingų regionų dainos, jų apibūdinimas;

3-4 šokiai ir raliavimą lamzdeliu;

3-4 kūriniai devynstygėmis kanklėmis;

2 dainos pritariant kanklėmis;

2 kūriniai armonika;

2-4 kūriniai skudučiais;

liaudiškos pasakos, padavimo ar legendos pasakojimas.

2 (6) ugdymo metai

Harmoninės klausos tolimesnis ugdymas.

Pritarimas balsu ir instrumentu.

Melodinio variantiškumo ieškojimas.

Instrumentinių grojimo įgūdžių ir techniško atlikimo tolesnis tobulinimas.

Grojimas iš klausos, muzikinių įrašų ir natų.

Ansamblinis muzikavimas. Pritarimas liaudiškam dainavimui balsu ir instrumentais.

Pilietinis ugdymas.

Rekomenduojamas kūrybinių skaičius per mokslo metus:

10-16 kūrybinių -

2-4 raliavimai ar šokiai lamzdeliu;

1 improvizacija šiaudo birbyne;

2-3 skirtingo charakterio kūriniai kanklėmis;

kanklėmis pritariant savo krašto pasirinktai ar iš tautosakos rinkinio dainai;

1-2 sutartinės penkiastygėmis kanklėmis;

1-2 kūriniai armonika iš pateikėjo ar įrašo;

1-2 tradiciniai 19-20 a. šokiai armonika: polka, valsas, maršas.

3 (7) ugdymo metai

Harmoninės klausos tolimesnis ugdymas.

Etnografinės medžiagos rinkimas ir kaupimas.

Lietuvių kalendorinių švenčių analizavimas, šeimos papročių mokymasis.
Dainų tekstų šifravimas.
Sceninės baimės įveikimo metodų ieškojimas.
Programos kūrinių įvairiais instrumentais kaupimas ir kartojimas.
Solinio ir ansamblinio grojimo bei dainavimo įgūdžių lavinimas.
Pilietinis ugdymas.
Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:
10-16 kūrinių -
2-4 raliavimai ar šokiai lamzdeliu;
1 improvizacija šiaudo birbyne;
2-3 skirtingo charakterio šokiai kanklėmis;
kanklėmis pritari savo krašto pasirinktai ar iš tautosakos rinkinio dainai;
L. Rėzos arba J. Juškų pasirinkta daina;
1-2 sutartinės penkiastygėmis kanklėmis;
1-2 kūriniai armonika iš pateikėjo ar įrašo;
1-2 tradiciniai 19-20 a. šokiai armonika: polka, valsas, maršas.

4 (8) ugdymo metai

Etnografinės medžiagos rinkimas.
Lietuvių kalendorinių švenčių analizavimas.
Lietuvių šeimos papročių mokymasis.
Dainų tekstų šifravimas.
Ansamblinio grojimo ir dainavimo įgūdžių tolimesnis lavinimas ir įtvirtinimas.
Muzikavimas pasirinktu instrumentu iš klausos, pateiktų įrašų ar natų.
Sceninės baimės įveikimo metodai. Renginių organizavimas ir vedimas.
Pilietinis ugdymas.
Pasiruošimas baigiamajam egzaminui.
Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:
10-16 kūrinių -
2-4 raliavimai ar šokiai lamzdeliu;
1 improvizacija šiaudo birbyne;
2-3 skirtingo charakterio šokiai kanklėmis ;
kanklėmis pritari savo krašto pasirinktai ar iš tautosakos rinkinio dainai;
L. Rėzos arba J. Juškų pasirinkta daina;
1-2 sutartinės penkiastygėmis kanklėmis;
1-2 kūriniai armonika iš pateikėjo ar įrašo;
1-2 tradiciniai 19-20 a. šokiai armonika: polka, valsas, maršas.

31.6. Kanklės:

1 (5) ugdymo metai

Skatinti ir puoselėti kūrybiškumą, muzikalumą, meninius gebėjimus, ansamblinio muzikavimo įgūdžius.
Lavinti judesių koordinaciją.
Tobulinti kankliavimo techniką, atskleidžiant naujus kankliavimo ypatumus, supažindinant su mišraus kankliavimo būdais.
Atsitiktiniai chromatizmai kūriniuose, kaitiklių naudojimas.
Gamos:
● G-dur, e-moll.

Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:

2 etiudai kankliavimui pirštais arba brauktuku;

4-8 pjeses kankliavimui pirštais ir brauktuku;

sonatina arba variacijos;

2 ansambliai kankliavimui pirštais arba brauktuku.

2 (6) ugdymo metai

Muzikavimo, muzikinės saviraiškos galimybių plėtojimas.

Muzikinės atminties, muzikinio – teorinio mąstymo tolesnis lavinimas.

Muzikinių gabumų vystymas tobulinant kankliavimo techniką, kreipiant dėmesį į stygų užgavimo, tiksliau garso išgavimo būdus – štrichus, pirštiniame kankliavime.

Gamos:

- F – dur, d-moll;
- B – dur, g-moll.

Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:

2 etiudai kankliavimui pirštais arba brauktuku;

4-8 pjeses kankliavimui pirštais ir brauktuku;

sonatina arba variacijos;

2-4 ansambliai kankliavimui pirštais arba brauktuku.

3 (7) ugdymo metai

Ugdyti savarankiškumą, mąstymo lankstumą, praktinius sugebėjimus, gaunamos informacijos analizavimą ir panaudojimą.

Muzikinių gabumų vystymas tobulinant kankliavimo techniką, kreipiant dėmesį į stygų užgavimo, tiksliau garso išgavimo būdus – štrichus, pirštiniame kankliavime.

Vystyti mokinio muzikinius gabumus, turtinti žinias, tobulinti kankliavimo techniką, kreipiant dėmesį į garsų išgavimo būdus – štrichus, grojant kanklėmis brauktuku.

Atliekamų kūrinių stiliaus formų ir turinio suvokimo plėtojimas.

Gamos:

- D – dur, h-moll;
- A – dur, fis-moll.

Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:

2 etiudai kankliavimui pirštais arba brauktuku;

4 pjeses kankliavimui pirštais ir brauktuku (vienas būtinas stambios formos);

2-4 ansambliai kankliavimui pirštais arba brauktuku.

4 (8) ugdymo metai

Muzikavimo, muzikinės saviraiškos galimybių plėtojimas.

Muzikinės atminties, muzikinio – teorinio mąstymo tolesnis lavinimas.

Savarankiškumo, mąstymo lankstumo, praktinių sugebėjimų, gaunamos informacijos analizavimo ir panaudojimo ugdymas.

Muzikinių gabumų vystymas tobulinant ir įsisavinant kankliavimo techniką, tiksliau garso išgavimo būdus – štrichus, pirštiniame bei brauktukiniame kankliavime.

Kūrinių stiliaus formų ir turinio suvokimo plėtojimas, atliekant kuo įvairesnę repertuarą.

Gamos:

- iki trijų ženklų, kankliuojant įvairiais kankliavimo būdais;
- pasirinktinai vienos arba dviejų oktavų ribose.

Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:

2 etiudai kankliavimui pirštais arba brauktuku;

4 pjeses pusmečiui kankliavimui pirštais ir brauktuku (vienas būtinas stambios formos);

2-4 ansambliai kankliavimui pirštais arba brauktuku.

31.7. Akordeonas:

1 (5) ugdymo metai

Sudėtingesnio muzikinio rašto pažinimo tobulinimas.
Techninių ir muzikavimo įgūdžių ugdymas, mokymasis sąmoningai mokytis.
Vestibuliarinio aparato laisvumo tobulinimas.

Gamos:

- mažorinės ir minorinės iki 2 ženklų;
- arpeggio, trigarsis ir akordai abiem rankom dviejų oktavų ribose;
- legato, non legato, staccato štrichais.

Rekomenduojamas kūrinų skaičius per mokslo metus:

4-5 pjesės;

stambios formos kūrinys;

polifonija.

2 (6) ugdymo metai

Sudėtingesnio muzikinio rašto pažinimo tobulinimas.
Techninių ir muzikavimo įgūdžių ugdymas, mokymasis sąmoningai mokytis.
Vestibuliarinio aparato laisvumo tobulinimas.

Gilinimasis į muzikos kūrinų struktūrą ir formą.

Smulkios technikos ir dumplių valdymo tobulinimas.

Gamos:

- mažorinės ir minorinės iki 3 ženklų;
- arpeggio, trigarsis ir akordai abiem rankom vienos oktavos ribose;
- legato, non legato, staccato štrichais.

Rekomenduojamas kūrinų skaičius per mokslo metus:

4-5 pjesės;

stambios formos kūrinys;

polifonija.

3 (7) ugdymo metai

Sudėtingesnio muzikinio rašto pažinimo tobulinimas.
Techninių ir muzikavimo įgūdžių ugdymas, mokymasis sąmoningai mokytis.
Vestibuliarinio aparato laisvumo tobulinimas.

Gilinimasis į muzikos kūrinų struktūrą ir formą.

Smulkios technikos ir dumplių valdymo tobulinimas.

Meninių-kūrybinių gebėjimų ugdymas, perteikiant kūrinio turinį.

Muzikinių terminų įsisavinimas.

Gamos:

- mažorinės ir minorinės iki 4 ženklų;
- arpeggio, trigarsis ir akordai abiem rankom vienos/dviejų oktavos ribose;
- legato, non legato, staccato štrichais.

Rekomenduojamas kūrinų skaičius per mokslo metus:

4-5 pjesės;

stambios formos kūrinys;

polifonija.

4 (8) ugdymo metai

Sudėtingesnio muzikinio rašto pažinimo tobulinimas.

Techninių ir muzikavimo įgūdžių ugdymas, mokymasis sąmoningai mokytis.

Vestibiuliarinio aparato laisvumo tobulinimas.

Gilinimasis į muzikos kūrinių struktūrą ir formą.

Smulkios technikos ir dumplių valdymo tobulinimas.

Meninių-kūrybinių gebėjimų ugdymas, perteikiant kūrinio turinį.

Muzikinių terminų įsisavinimas.

Muzikos kūrinių struktūros ir formos gilinimas dvibalsės polifonijos bei stambios formos kūrinuose.

Techninių įgūdžių tobulinimas: akordinė ir smulki technika dešinėje; rikošetas ir dumplių kratymas kairėje.

Gebėjimo, atlikti koncertinę programą klausytojui, tobulinimas.

Gamos:

- mažorinės ir minorinės iki 4 ženklų;
- arpeggio, trigarsis ir akordai abiem rankom vienos/dviejų oktavos ribose;
- legato, non legato, staccato štrichais.

Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:

4-5 pjesės;

2 etiudai;

stambios formos kūrinys;

polifonija.

31.8. Gitara:

1 (4) ugdymo metai

Skirtingų epochų muzikos kūrinių žanrinio charakterio, stiliaus pajautimas ir atlikimas.

Muzikos išraiškos priemonių plėtimas, gerinant atlikimo kokybę.

Tolesnis grojimo gitara įgūdžių formavimas ir tobulinimas.

Natų skaitymo iš lapo įgūdžių formavimas.

Gamos:

- mažorinių ir minorinių gamų kartojimas ir įtvirtinimas iki 4 ženklų.

Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:

4-8 įvairaus charakterio pjesės;

4-6 etiudai.

2 (6) ugdymo metai

Muzikalus kūrinių išpildymas, skirtingų žanrų suvokimas, atlikimo kokybė.

Tolesnis grojimo gitara įgūdžių formavimas ir tobulinimas.

Natų skaitymas iš lapo.

Aktyvus dalyvavimas koncertuose.

Gamos:

- mažorinių ir minorinių gamų kartojimas ir įtvirtinimas iki 4 ženklų.

Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:

4-8 įvairaus charakterio pjesės;

4-6 etiudai.

3 (7) ugdymo metai

Muzikinių atlikimo įgūdžių tobulinimas.

Muzikalus kūrinių išpildymas, skirtingų žanrų ir formų suvokimas.

Tolesnis štrichų ir jų junginių lavinimas.

Ritmo, garso kokybės, dinamikos tobulinimas.

Skaitymas iš lapo atliekant sudėtingesnius tekstus.

Dalyvavimas koncertuose, koncertinio repertuaro kaupimas.

Gamos:

- mažorinių ir minorinių gamų kartojimas ir įtvirtinimas iki 4 ženklų.

Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:

4-8 įvairaus charakterio pjesės;

4-6 etiudai.

4 (8) ugdymo metai

Muzikinių atlikimo įgūdžių tobulinimas.

Muzikalus kūrinių išpildymas, skirtingų žanrų ir formų suvokimas.

Savarankiško darbo įgūdžių formavimas, gebėjimas naudoti tinkamus pratimus ir gamas techniniams sunkumams įveikti.

Skaitymas iš lapo atliekant sudėtingesnius tekstus.

Aktyvus dalyvavimas koncertuose, koncertinio repertuaro kaupimas.

Pasiruošimas baigiamajam egzaminui.

Gamos:

- mažorinių ir minorinių gamų kartojimas ir įtvirtinimas iki 4 ženklų.

Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:

1 stambios formos kūrinys;

4-8 įvairaus charakterio pjesės;

4-6 etiudai.

31.9. Elektroniniai muzikos instrumentai:

1 (5) ugdymo metai

Mokomasi daugiau ritmų, įvairaus žanro kūrinių.

Mokomasi įrašyti keletą mažų fonogramų.

Didelis dėmesys sudėtingesnio ritmo džiazinėms pjesėms.

Savarankiško darbo įgūdžių formavimas, gebėjimas mokiniui pačiam interpretuoti kūrinius, pritaikant šiuolaikinius ritmus ir tembrus.

Skaitymo iš lapo įgūdžių tobulinimas.

Gamos:

- iki 4 ženklų;
- grojamos įvairiais štrichais;
- abiem rankom ritmo kompiuterio pagalba.

Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:

12-14 įvairios formos ir stilių kūrinių;

8 etiudai.

2 (6) ugdymo metai

Dual sistemos naudojimas.

Dvibalsė-tribalsė akordika dešinei rankai.

Bankų įrašymas.

Skaitymo iš lapo įgūdžių tobulinimas.

Gamos:

- mažorinės iki 5 ženklų;
- kairės rankos akordika su džiaziniais akordais (paprastesniais).

Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:

12 etiudų;

12-16 pop, džiaz, roko, techno, disko, folk ir kitų stilių pjesių;

4-5 savo kūrybos fonogramos.

3 (7) ugdymo metai

Improvizacijos skatinimas.

Skaitymo iš lapo įgūdžių tobulinimas.

Gamos:

- mažorinės iki 6 ženklų;
- kairės rankos akordika - plataus išdėstymo su džiazine harmonija.

Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:

20 kūrinių - įvairių pasaulio šalių, su įvairia ritmika, breikais, tembrais, Dual, Harmony, Record, Inter, Fine ir kitais efektais.

4 (8) ugdymo metai

Kolektyvinio muzikavimo skatinimas, įtraukiant mokinių į ansamblius, kolektyvus.

Skaitymo iš lapo įgūdžių tobulinimas.

Gamos:

- mažorinės iki 6 ženklų;
- kairės rankos akordika - plataus išdėstymo su džiazine harmonija.

Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:

20 kūrinių - įvairių pasaulio šalių, su įvairia ritmika, breikais, tembrais, Dual, Harmony, Record, Inter, Fine ir kitais efektais.

31.10. Mušamieji instrumentai:

1 (5) ugdymo metai

Koordinacijos suvokimas ir tobulinimas.

Smulkios technikos įsisavinimas.

Skirtingų ritmų įsisavinimas rankoms ir kojoms.

Melodinės linijos girdėjimas.

Muzikinio audinio suvokimas.

Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus:

1-2 solo;

10-15 skirtingų žanrų pjesių.

2 (6) ugdymo metai

Populiariausių pop-rock ritmų įsisavinimas ir tobulinimas.

Perėjimų įsisavinimas ir tobulinimas.

<p>Grojimas iš natų. Grojimas iš natų su muzika. Natų užrašymas eilute. Ritmiškumo lavinimas. Kūrinio emocijos suvokimas. Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus: 2-4 solo; 12-15 skirtingų technikų ir charakterių pjesių.</p>
<p>3 (7) ugdymo metai</p>
<p>Aštuntinių bačkos koordinacija. Kojų ir rankų dvigubo smūgio (double stroke) technikos lavinimas. Šešioliktinių bačkos koordinacija. Akcentai ir akcentai su perėjimais. Ghost note pratimai. Kūrinio emocijos suvokimo tobulinimas. Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus: 4-5 solo; įvairūs pritariamieji ritmai ansambliams; 10-15 pjesių.</p>
<p>4 (8) ugdymo metai</p>
<p>Pagrindiniai džiazo muzikos elementai. Pagrindiniai džiazinės muzikos žanrai. Meninių-kūrybinių gebėjimų ugdymas, perteikiant kūrinio ritmiką. Muzikinių terminų ir būgnų natų įsisavinimas. Improvizacinių gebėjimų skatinimas bei vystymas. Skirtingų atlikimo technikų tobulinimas, jas apjungiant į vientisą muzikinį audinį. Rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokslo metus: 5-6 solo; 1-2 džiazinės improvizacijos; 10-12 pjesių.</p>

VI SKYRIUS SOLFEDŽIO

32. Solfedžio paskirtis – sudaryti palankias sąlygas sistemiskai plėtoti mokinio prigimtinius bendruosius muzikinius gebėjimus, suteikti kompetencijų.

33. Solfedžio tikslas – plėtoti bendruosius muzikinius gebėjimus: ritmo, dermės, intonavimo pojūtį, klausą, muzikinę atmintį.

34. Solfedžio uždaviniai:

34.1. tobulinti intonavimo įgūdžius, derminį pojūtį;

34.2. toliau lavinti metro bei ritmo pojūtį ir suvokimą;

34.3. turtinti muzikos sąvokų žodyną, žinoti ženklų ir simbolių reikšmes ir gebėti juos pritaikyti, užrašant muzikinį tekstą ar savo sukurtą muzikos melodiją.

35. Solfedžio veiklos sritys:

35.1. intonavimas;

35.2. ritmavimas;

35.3. muzikos tekstų klausymasis, atpažinimas ir užrašymas.

36. Solfedžio mokymo trukmė – 4 metai.

37. Solfedžio mokymas:

- 37.1. mokomasi grupėje;
 37.2. skiriama po 2 valandas per savaitę;
 37.3. pamokose naudojamos informacinės kompiuterinės technologijos.
 38. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - intonavimas	
Nuostata – siekti tikslumo, intonuojant atliekamą muziką	
Esminis gebėjimas – tiksliai intonuoti melodijas mažoro, minoro ir kitose diatoninėse dermėse	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Intonuoti intervalus bei akordus mažoro ir minoro dermėse ir nuo garso.	1.1.1. Sudaryti intervalus ir akordus, žinoti jų ypatumus; 1.1.2. žinoti intervalų ir akordų sandarą.
1.2. Tiksliai solfedžuoti vienbalses ir dvibalses melodijas įvairiose dermėse.	1.2.1. Žinoti dermių ypatumus ir skirtumus; 1.2.2. išlaikyti tempą.
1.3. Atliekant dvibalses melodijas, girdėti kitą balsą.	1.3.1. Žinoti polifoninės ir homofoninės muzikos atlikimo ypatumus.
2. Veiklos sritis - ritmavimas	
Nuostata – siekti ritmavimo tikslumo	
Esminis gebėjimas – atpažinti ir atlikti ritminius darinius sudėtiniuose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Tiksliai atlikti ritminius darinius sudėtiniuose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose.	2.1.1. Nustatyti ir išvardyti panaudotus metrus; 2.1.2. išlaikyti tempą; 2.1.3. žinoti pagrindines dirigavimo schemas.
2.2. Sukurti ir atlikti ritmo darinius sudėtiniuose ir kintamuosiuose metruose.	2.2.1. Užrašyti sukurtus ritminius darinius, naudojant žinomus muzikinius ženklus; 2.2.2. paaiškinti metroritminius elementus ir natų grupavimo principus.
3. Veiklos sritis - muzikos teksto klausymasis, atpažinimas ir užrašymas	
Nuostata – pritaikyti teorines muzikos žinias	
Esminis gebėjimas – klausia atpažinti, apibūdinti ir užrašyti skambantį muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Klausia atpažinti ir užrašyti klausomų muzikos tekstų savybes.	3.1.1. Nusakyti muzikos teksto metrą, tonaciją, dermę; 3.1.2. atpažinti, įvardyti ir užrašyti intervalus, akordus, harmoninius junginius.

3.2. Atpažinti ir užrašyti girdėtą arba sukurtą melodiją.	3.2.1. Naudotis muzikos užrašymo ženklais ir gebėti paaiškinti jų reikšmes; 3.2.2. skirti dermės laipsnius ir apibūdinti melodinę liniją.
---	--

39. Solfedžio turinio apimtis:
- 39.1. intonavimas ir solfedžiavimas:
- 39.1.1. vienbalsių ir dvibalsių homofoninių arba polifoninių melodijų ir dainų solfedžiavimas;
- 39.1.2. dviejų rūšių mažorinių ir trijų rūšių minorinių gamų dainavimas, dermių laipsnių intonavimas;
- 39.1.3. natų skaitymas ir transponavimas smuiko ir bosu raktuose;
- 39.1.4. harmoninių ir melodinių intervalų dainavimas dermėje ir nuo garso;
- 39.1.5. T, S, D, D7 akordų ir jų apvertimų, padidintų ir sumažintų kvintakordų sudarymas ir dainavimas dermėje;
- 39.2. ritmavimas:
- 39.2.1. sudėtingesnių ritminių darinių atpažinimas, atlikimas ir dirigavimas;
- 39.2.2. paprasti, sudėtiniai, mišrūs ir kintamieji metrai;
- 39.3. muzikos tekstų atpažinimas ir užrašymas:
- 39.3.1. mažoras ir minoras (natūralus, harmoninis, melodinis), intervalai, akordų užrašymo būdai, pagrindinės funkcijos, T, S, D, D7 akordai ir jų apvertimai, padidinti ir sumažinti kvintakordai, vienbalsiai, dvibalsiai ritminiai ar melodiniai sakinio ar periodo trukmės diktantai;
- 39.3.2. melodinių ir ritminių frazių kūrimas ir užrašymas, panaudojant įprastus būdus bei informacines kompiuterines technologijas.

1 (5) ugdymo metai

Kvintų ratas. E-dur, cis-moll, As-dur, f-moll gamos (pastovūs ir nepastovūs laipsniai, tonikos kvintakordas ir jo apvertimai, 3 minoro rūšys, T, S, D kvintakordai, D₇ su išrišimu).

Ritminės grupės: aštuntinė su tašku ir šešioliktinė, triolė.

Metrai: 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8, 6/8.

Visi paprastieji intervalai ir pad.4, sum.5.

Akordai: mažorinis ir minorinis kvintakordai, jų apvertimai, D₇, D₅₆, sumažintas kvintakordas.

Transponavimas sekundomis, tercijomis aukštyn, žemyn.

Muzikos sąvokos: sinkopė, triolė, kintamoji dermė, moduliacijos ir nukrypimai, polifoninė ir homofoninė muzika.

Muzikiniai terminai.

2 (6) ugdymo metai

Kvintų ratas. H-dur, gis-moll, Des-dur, b-moll gamos (pastovūs ir nepastovūs laipsniai, tonikos kvintakordas ir jo apvertimai, 2 mažoro ir 3 minoro rūšys, T, S, D kvintakordai, D₇ su išrišimu).

Ritminė grupė: ketvirtinė su tašku ir dvi šešioliktinės.

Metrai: 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8, 6/8.

Visi paprastieji intervalai, pad.4, su,.5, tritonis.

Akordai: mažorinis ir minorinis kvintakordai, jų apvertimai, D₇ su apvertimais, sumažintas kvintakordas.

Transponavimas sekundomis, tercijomis aukštyn, žemyn.

Muzikiniai terminai.

3 (7) ugdymo metai

Kvintų ratas. Fis-dur, dis-moll, Ges-dur, es-moll (pastovūs ir nepastovūs laipsniai, tonikos kvintakordas ir jo apvertimai, 2 mažoro, 3 minoro rūšys, T, S, D kvintakordai, D₇ su išrišimu).

Visi paprastieji intervalai, pad.4, sum..5, tritonis.

Akordai: mažorinis ir minorinis kvintakordai, jų apvertimai, D₇ su apvertimais, sumažintas ir padidintas kvintakordai.

Senovinės dermės.

Ritminės grupės su lygos ženklų, triolėmis. Sinkopė su pauze.

Metrai: paprastieji, sudėtiniai, mišrūs, kintamieji.

Chromatizmai ir moduliacijos į pirmosios eilės giminingumo tonacijas.

Sekvencijos, transponavimas.

Muzikiniai terminai.

4 (8) ugdymo metai

Kvintų ratas. Gamos iki 7 ženklų. Dviejų rūšių rūšių mažorinės ir trijų rūšių minorinės gamos.

Intervalai: gr.1 – gr.8, tritonis, pad.4, sum5.

Akordai: mažorinis ir minorinis kvintakordai, jų apvertimai, D₇ ir jo apvertimai su išrišimu, sumažintas ir padidintas trigarsiai.

Metrai: paprastieji, sudėtiniai, mišrūs, kintamieji.

Chromatizmai, nukrypimai, moduliacijos į pirmosios eilės giminingumo tonacijas.

Sekvencijos, transponavimas.

Dvibalsiai pratimai, kanonai.

Muzikiniai terminai.

VII SKYRIUS MUZIKOS ISTORIJA

40. Muzikos istorijos paskirtis – suteikti bendrųjų ir muzikinių kompetencijų.

41. Muzikos istorijos tikslas – pažinti muzikinės kultūros ištakas ir raidą, stilistines ypatybes, žanrus, muzikos ir kitų menų sąveiką, kultūros epochas.

42. Muzikos istorijos uždaviniai:

42.1. formuoti muzikos kūrinių klausymo, apibūdinimo ir vertinimo gebėjimus;

42.2. supažindinti su lietuvių muzikinės kultūros ištakomis ir raida;

42.3. supažindinti su Vakarų Europos muzikos stilistinėmis epochomis, žymiaisiais kompozitoriais ir jų kūriniais;

42.4. supažindinti su kitų pasaulio šalių muzikine kultūra;

42.5. įgytas žinias pritaikyti muzikiniuose ir kultūriniuose renginiuose, projektuose.

43. Muzikos istorijos veiklos sritys:

43.1. muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas;

43.2. muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas.

44. Muzikos istorijos mokymas:

44.1. mokymosi trukmė - 4 metai;

44.2. mokomasi grupėje;

44.3. skiriama po 1 valandą per savaitę;

44.4. lavinama muzikinė atmintis, muzikinė klausa, turtinamas muzikos kalbos žodynas;

44.5. pamokose naudojamos informacinės technologijos.

45. Mokinų pasiekimai:

1. Veiklos sritis - muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas	
Nuostata – suprasti ir domėtis muzikinės kultūros ištakomis, raida ir tradicijomis	
Esminis gebėjimas – remiantis sukaupta muzikos istorijos ir kitų mokomųjų dalykų patirtimi atpažinti vokalinius ir instrumentinius tembrus, muzikos kūrinius, juos apibūdinti	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įsiminti ir atpažinti muzikos kūrinius.	1.1.1. Nustatyti, kuriai stilistinei epochai priskirtinas klausomas muzikos kūrinys; 1.1.2. atpažinti klausomų muzikos kūrinių vokalinius ir instrumentinius tembrus, ansamblių ir orkestrų sudėtis.
1.2. Apibūdinti klausomus muzikos kūrinius.	1.2.1. Tikslingai ir taisyklingai vartoti specifinius terminus ir apibūdinimus; 1.2.2. žinoti nurodytos epochos vokalinės ir instrumentinės muzikos žanrus bei formas; 1.2.3. paaiškinti įvairių solinių, kamerinių ir orkestrinių kūrinių skirtumus.
1.3. Atpažinti ir apibūdinti instrumentinės muzikos kūrinio formą.	1.3.1. Paaiškinti muzikos formų struktūrinius elementus; 1.3.2. nurodyti periodo, variacijų, rondo, sonatos ir fugos ir kitų muzikos formų savybes.
2. Veiklos sritis - muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas	
Nuostata – domėtis savo aplinkos muzikiniiais ir kultūriniais reiškiniais, lankytis koncertuose, kituose muzikiniuose ir kultūriniuose renginiuose	
Esminis gebėjimas – apibūdinti muzikos kontekstą, stebėti ir vertinti savo aplinkos muzikinius reiškinis, aktyviai juose dalyvauti	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Dalyvauti ir vertinti koncertus ir kitus muzikinius, kultūrinius renginius ir reiškinis.	2.1.1. Apibūdinti išgirstų muzikos kūrinių kultūrinį ir meninį kontekstą; 2.1.2. nurodyti Lietuvos ir pasaulio žymiausių vokalinės ir instrumentinės muzikos solistus, kamerinius ansamblius, orkestrus, chorus, dirigentus, koncertines sales.
2.2. Aktyviai dalyvauti kultūrinėje veikloje, meniniuose projektuose.	2.2.1. Apibūdinti meninės veiklos formas ir jų reikšmę savo aplinkos socialiniam kultūriniam gyvenimui; 2.2.2. parengti ir pristatyti kūrybinius projektus (pvz., rašinius apie išklaustytus koncertus, pristatymus, interviu su atlikėjais ir pan.).

46. Muzikos istorijos turinio apimtis:

46.1 lietuvių, Vakarų Europos ir kitų pasaulio šalių muzikos kūrinių klausymas ir apibūdinimas;

46.2 lietuvių, Vakarų Europos ir kitų pasaulio šalių muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas.

1 (5) ugdymo metai

Muzikos prigimtis, vaidmuo visuomenėje.

Muzika kaip kalba. Muzikos išraiškos priemonės (diapazonas, registrai, tempas, dinamika, tembras, ritmas, metras, melodija, harmonija, dermė, faktūra, notacija, raktai.

Muzikos atlikimo priemonės: žmogaus balsas, instrumentai, simfoninis orkestras.

Vokalinės muzikos žanrai.

Instrumentinės muzikos žanrai.

Vokalinės – instrumentinės muzikos žanrai.
Scenos žanrai: opera, baletas, operetė, miuziklas (roko opera).

2 (6) ugdymo metai

Kas yra liaudies muzika?
Lietuvos etnografiniai regionai ir jų folkloro ypatumai.
Lietuvių muzikinio folkloro žanrai.
Kalendorinės dainos.
Ypatingas žanras – sutartinės.
Lietuvių liaudies instrumentai ir instrumentinė muzika.
Lietuvių liaudies šokiai.
Lietuvių liaudies daina kompozitorių kūryboje.
Modernaus folkloro muzika ir jos atlikėjai Lietuvoje.
Kitų pasaulio šalių liaudies muzika, žanrai, instrumentai (Amerikos, Afrikos, Europos šalys).

3 (7) ugdymo metai

Viduramžių epocha. Grigališkasis choralas. Viduramžių daugiabalsė muzika.
Renesanso epochos charakteristika, bažnytinė muzika. Renesanso pasaulietinė muzika.
Baroko epochos muzikos charakteristika: Antonijus Vivaldis, Georgas Frydrichas Hendelis, Johanas Sebastianas Bachas.
Klasicizmo epochos stiliaus būdingieji bruožai. Jozefas Haidnas, Volfgangas Amadėjus Mocartas, Liudvigas van Bethovenas.
Romantizmo stiliaus charakteristika. Francas Šubertas, Robertas Šumanas, Nikola Paganinis; XIX a. opera; vengrų, lenkų, čekų, norvegų nacionalinės mokyklos.

4 (8) ugdymo metai

XX amžiaus muzikos charakteristika. Modernizmas: impresionizmas, ekspresionizmas, neoklasicizmas.
Muzikinis avangardas: minimalizmas, postmodernizmas. Elektroninė muzika. Džiazas.
Populiarioji muzika: nuo pop iki rock.
Lietuvių muzikos istorijos ištakos.
Pirmieji lietuvių kompozitoriai (Juozas Naujalis, Mikas Petrauskas, Stasys Šimkus)
Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kūrybos apžvalga.
Tarpukario Lietuvos muzikos situacija, muzikos kūrėjai (Juozas Gruodis, Vytautas Bacevičius)
XX a. 5–6 dešimtmečių Lietuvos muzika (Balys Dvarionas, Stasys Vainiūnas, Vytautas Klova)
Stiliaus pokyčiai lietuvių 7-ojo dešimtmečio muzikoje (Eduardas Balsys, Julius Juzeliūnas)
8–9 dešimtmečių lietuvių muzika. (Bronius Kutavičius, Feliksas Bajoras, Osvaldas Balakauskas)
XX a. pabaigos, - XXI a. lietuvių muzika.

VIII SKYRIUS ANSAMBLIS

47. Ansamblio paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus, suteikti ir tobulinti ansamblinio muzikavimo patirtį.

48. Ansamblio tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti vokalinio arba instrumentinio muzikavimo ansamblinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia atsiskleisti kūrybiškumui ir artistiškumui.

49. Ansamblio uždaviniai:

- 49.1. pažinti ansamblių kūrinių repertuarą, ugdyti ansamblinio muzikavimo įgūdžius;
- 49.2. ugdyti mokinių artistiškumą, kaupti sceninės kultūros patirtį;
- 49.3. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti muzikavimo pamokose įgytas žinias ir gebėjimus;
- 49.4. sudaryti galimybes mokinių iniciatyvai ir aktyvumui, pasirenkant ansamblio sudėtį ir repertuarą.
50. Ansamblio veiklos sritys:
- 50.1. ansambliško ugdymas;
- 50.2. kūrinių interpretavimas ansamblyje;
- 50.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
51. Ansambliai gali būti:
- 51.1. tradicinės sudėties (sudaryti iš tos pačios rūšies instrumentų arba balsų):
- 51.1.1. vokaliniai ansambliai (2, 3, 4, 6, 8, 12 mokinių);
- 51.1.2. kameriniai ansambliai (fortepijonas ir kiti styginiai arba pučiamieji instrumentai (smuikas, violončelė, triūba ir kt.)) (2, 3, 4, 6 mokiniai);
- 51.1.3. styginių instrumentų ansambliai (smuikininkų, gitaristų ir kt.);
- 51.1.4. pučiamųjų instrumentų ansambliai;
- 51.1.5. liaudies instrumentų ansambliai (kanklininkų, kapela);
- 51.1.6. akordeonininkų ansamblis;
- 51.1.7. mušamųjų instrumentų ansamblis;
- 51.2. netradicinės sudėties ansambliai (sudaryti iš skirtingų rūšių instrumentų arba balsų).
52. Ansamblio mokymas:
- 52.1. mokymosi trukmė – nuo 1 iki 4 metų.
- 52.2. mokoma 1 - 2 valandas per savaitę;
- 52.3. tobulinami skaitymo iš lapo gebėjimai, ugdomas poreikis savarankiškam individualiam darbui, repetavimui grupėje, bendravimui ir bendradarbiavimui;
- 52.4. žadinama mokinio kūrybinė iniciatyva ir vaizduotė, plečiamas muzikinis akiratis;
- 52.5. atliekant kūrinius, daugiausia dėmesio skiriama teksto skaitymo įgūdžiams, ritminės pulsacijos, intonavimo tikslumo lavinimui ir kūrinių interpretavimui ansamblyje;
- 52.6. numatomos koncertmeisterio valandos.
53. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - ansambliško ugdymas	
Nuostata – įgyti muzikavimo ansamblyje patirties	
Esminis gebėjimas – sukurti bendrą meninį rezultatą ansamblyje kartu su kitais atlikėjais	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Perteikti muzikos kūrinio nuotaiką.	1.1.1. Apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką.
1.2. Stilingai atlikti muzikos kūrinių.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus.
1.3. Derinti savo veiksmus su kitų ansamblio dalyvių veiksmais.	1.3.1. Apibūdinti ir aptarti savo ir kitų atlikėjų interpretaciją.
2. Veiklos sritis - kūrinių ansamblinis interpretavimas	
Nuostata – tobulinti muzikinio bendradarbiavimo gebėjimą	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti ansamblinės muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti savo partiją ansamblyje.	2.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 2.1.2. paaiškinti atlikimo štrichus.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.
2.3. Klausytis ir kontroliuoti savo ir kitų atlikimą.	2.3.1. Girdėti kitų ansamblio dalyvių balsus ar instrumentus.
3. Veiklos sritis -atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose (pasirodymuose) scenoje	
Esminis gebėjimas – atlikti parengtą ansamblio programą koncerte	

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Scenoje atlikti ansamblio koncertinę programą.	3.1.1. Tinkamai elgtis scenoje; 3.1.2. kokybiškai atlikti savo partiją.
3.2. Dalyvauti muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Gebėti pristatyti ansamblio koncertinę veiklą.

54. Ansamblio turinio apimtis:

54.1. ansamblio pojūčio lavinimas – sceninės patirties pradmenys, gebėjimas girdėti ir vertinti save ir kitus ansamblio dalyvius;

54.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

54.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

54.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus – 4-6 kūriniai.

IX SKYRIUS ANTRASIS MUZIKOS INSTRUMENTAS

55. Antrojo muzikos instrumento paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti antrojo muzikos instrumento muzikavimo patirtį.

56. Antrojo muzikos instrumento tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti antrojo muzikos instrumento muzikavimo žinių ir įgūdžių.

57. Antrojo muzikos instrumento uždaviniai:

57.1. sudaryti galimybes muzikavimą styginiais, liaudies, pučiamaisiais, mušamaisiais instrumentais ar dainavimą pasirinkusiems mokiniams pažinti klavišinius (kitus) instrumentus;

57.2. ugdyti ir tobulinti grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžius ir atskleisti jo pritaikymo galimybes;

57.3. skatinti mokinių iniciatyvą ir kūrybiškumą.

58. Antrojo muzikos instrumento veiklos sritys:

58.1. grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių formavimas;

58.2. muzikos kūrinių interpretavimas;

58.3. muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

59. Antrojo muzikos instrumento mokymas:

59.1. mokymosi trukmė – nuo 1 iki 4 metų.

59.2. pagrindiniu antruoju muzikos instrumentu rekomenduojamas fortepijonas; atsižvelgiant į mokinių poreikius, galima rinktis ir kitą instrumentą;

59.3. mokiniams, muzikavimo dalyku pasirinkusiems chorinį dainavimą, antrasis muzikos instrumentas yra privalomas;

59.4. antrojo muzikos instrumento mokoma 0,5 – 1 val. per savaitę individualiai, o chorinio dainavimo mokiniams skiriama 1 val. per savaitę.

60. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių formavimas	
Nuostata – įgyti muzikavimo antruoju muzikos instrumentu patirties	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingą muzikinį kūrinių antruoju instrumentu	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įgyti grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių.	1.1.1. Nusakyti kūrinių metra, tempą; 1.1.2. pažinti atlikimo štrichus; 1.1.3. suvokti kūrinių tematiką.
1.2. Perteikti kūrinių nuotaiką.	1.2.1. Apibūdinti kūrinių tematiką, emocinę būseną.
2. Veiklos sritis - muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – siekti pajauti kūrinių keliamas menines emocijas	

Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti nesudėtingos faktūros muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio stilių, tematiką, turinį.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Pažinti ir nusakyti dinامينius ženklus; 2.2.2. apibūdinti ir aptarti savo atliekamo kūrinio interpretaciją.
3. Veiklos sritis - muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose, pasirodymuose scenoje	
Esminis gebėjimas – koncerte pasirinktu instrumentu atlikti programą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles.
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste.
3.3. Pritaikyti grojimo antruoju instrumentu įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda grojimas antruoju instrumentu.

61. Antrojo muzikos instrumento turinio apimtis:

61.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

61.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

61.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

61.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus – 4–6 skirtingų charakterių, tempų, įvairių atlikimo technikų reikalaujantys kūriniai.

X SKYRIUS CHORAS

62. Choro paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir užtikrinti visapusišką muzikinį ugdymą bei suteikti vokalinio muzikavimo patirtį.

63. Choro tikslas – tobulinti vokalius gebėjimus ir padėti mokiniams įgyti chorinio dainavimo žinių ir įgūdžių.

64. Choro uždaviniai:

64.1. sudaryti galimybes instrumentinį muzikavimą pasirinkusiems mokiniams lavinti vokalinio muzikavimo gebėjimus;

64.2. pažinti chorinių kūrinių repertuarą ir formuoti chorinio dainavimo įgūdžius;

64.3. ugdyti artistiškumą ir ansamblio pojūtį, kaupti sceninės kultūros patirtį;

64.4. skatinti kūrybiškai pritaikyti kitų dalykų pamokose įgytas žinias ir gebėjimus.

65. Choro veiklos sritys:

65.1. chorinio dainavimo technikos lavinimas;

65.2. chorinių kūrinių interpretavimas;

65.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

66. Choro mokymasis:

66.1. choro mokymosi trukmė – nuo 1 iki 4 metų.

66.2. skiriama 1 val. per savaitę grupei ir 2 bendros pamokos jungtinėms repeticijoms;

66.3. pamokos vyksta grupėje;

66.4. skiriamos koncertmeisterio valandos;

66.5. parenkant repertuarą, atsižvelgiama į mokinių amžiaus tarpsnio ir balso ypatumus;

66.6. plėtojami sceninės kultūros, meninio interpretavimo, kūrybiškumo įgūdžiai, aktyviai dalyvaujant muzikinėje veikloje.

67. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - chorinio dainavimo technikos lavinimas	
Nuostata – įgyti vokalinio muzikavimo patirties	
Esminis gebėjimas – atlikti jaunių choro repertuaro kūrinis	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Formuoti taisyklingą kvėpavimą ir tobulinti vokalius įgūdžius.	1.1.1. Pademonstruoti taisyklingo kvėpavimo ir garso formavimo ypatumus ir garso išgavimo būdus.
1.2. Dainuojant taisyklingai atlikti muzikos kalbos elementus.	1.2.1. Pažinti ir nusakyti muzikos kalbos elementus ir išraiškos priemones.
2. Veiklos sritis - chorinių kūrinių interpretavimas	
Nuostata – atskleisti chorinio kūrinio interpretacinį sumanymą	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti jaunių choro repertuaro kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Stilingai atlikti chorinės muzikos kūrinį.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus.
2.2. Perteikti muzikos kūrinio charakterį.	2.2.1. Apibūdinti kūrinio nuotaiką, dinamiką.
3. Veiklos sritis - atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje	
Esminis gebėjimas – parengti koncertinę programą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles.
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste; 3.2.2. žinoti sceninės kultūros reikalavimus.
3.3. Pritaikyti dainavimo įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda dainavimas.

68. Choro turinio apimtis:

- 68.1. chorinio dainavimo įgūdžių formavimas – dainavimo technikos lavinimo pratybos;
- 68.2. chorinių kūrinių interpretavimas – nesudėtingų chorinių kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;
- 68.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – chorinių kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;
- 68.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus yra 4-8 skirtingo charakterio kūriniai.

XI SKYRIUS ORKESTRAS

69. Orkestro paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus, suteikti ir tobulinti ansamblinio muzikavimo patirtį, muzikuojant simfoninio orkestro grupėse bei bendrose repeticijose.

70. Orkestro tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti instrumentinio ansamblinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia atsiskleisti kūrybiškumui ir artistiškamui.

71. Muzikavimo orkestre uždaviniai:

- 71.1. pažinti orkestrinių kūrinių repertuarą, ugdyti orkestrinio muzikavimo įgūdžius;
- 71.2. ugdyti mokinių artistišumą, kausti sceninės kultūros patirtį;
- 71.3. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti muzikavimo pamokose įgytas žinias ir gebėjimus;
- 71.4. sudaryti galimybes mokinių iniciatyvai ir aktyvumui, dalyvaujant orkestro veikloje.

- 71.5. pažinti klasikinę simfoninio orkestro sudėtį.
72. Orkestro veiklos sritys:
- 72.1. ansambliško ugdymas;
- 72.2. kūrybinių interpretavimas orkestre;
- 72.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
73. Darbas simfoninio orkestro grupėse iki 8 narių:
- 73.1. styginių instrumentų grupės (I smuikai, II smuikai, III smuikai (altai), violončelės);
- 73.2. mediniai pučiamieji (fleitos, klarnetai);
- 73.3. variniai pučiamieji (trimitai, eufonijos, trombonai, tūbos);
- 73.4. mušamieji (būgnai, lėkštės, trikampis ir kt.).
74. Orkestro mokymas:
- 74.1. mokymosi trukmė – nuo 1 iki 4 metų;
- 74.2. mokoma 1 - 2 valandas per savaitę;
- 74.3. tobulinami skaitymo iš lapo gebėjimai, ugdomas poreikis savarankiškam individualiam darbui, repetavimui grupėje, bendravimui ir bendradarbiavimui;
- 74.4. žadinama mokinio kūrybinė iniciatyva ir vaizduotė, plečiamas muzikinis akiratis;
- 74.5. atliekant kūrybinius, daugiausia dėmesio skiriama teksto skaitymo įgūdžiams, ritminės pulsacijos, intonavimo tikslumo lavinimui ir kūrybinių interpretavimui orkestro grupėse
75. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - ansambliško ugdymas	
Nuostata – įgyti muzikavimo orkestre patirties	
Esminis gebėjimas – sukurti bendrą meninį rezultatą orkestre kartu su kitais atlikėjais	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Perteikti muzikos kūrinio nuotaiką.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką.
2.2. Stilingai atlikti muzikos kūrinių.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus.
1.3. Derinti savo veiksmus su kitų orkestro dalyvių veiksmis.	1.3.1. Apibūdinti ir aptarti savo ir kitų atlikėjų interpretaciją.
2. Veiklos sritis - kūrybinių interpretavimas orkestre	
Nuostata – tobulinti muzikinio bendradarbiavimo gebėjimą	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti orkestrinės muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti savo partiją orkestre.	2.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 2.1.2. paaiškinti atlikimo štrichus.
2.2. Raiškiai perteikti kūrybinių emocijas.	2.2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.
2.3. Klausytis ir kontroliuoti savo ir kitų atlikimą.	2.3.1. Girdėti kitų orkestro dalyvių balsus ar instrumentus.
3. Veiklos sritis - atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose (pasirodymuose) scenoje	
Esminis gebėjimas – atlikti parengtą orkestro programą koncerte	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Scenoje atlikti orkestro koncertinę programą.	3.1.1. Tinkamai elgtis scenoje; 3.1.2. kokybiškai atlikti savo partiją.
3.2. Dalyvauti muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Gebėti pristatyti orkestro koncertinę veiklą.

76. Orkestro turinio apimtis:

76.1. ansamblinio pojūčio lavinimas – sceninės patirties pradmenys, gebėjimas girdėti ir vertinti save ir kitus orkestro dalyvius;

76.2. muzikos kūrybinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrybinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

76.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

76.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus – 4-6 kūriniai.

XII SKYRIUS

PROGRAMOS SUDERINAMUMAS SU FORMALIOJO ŠVIETIMO PROGRAMA

77. Programa dera su muzikos krypties bendrojo ugdymo programa: esminiai pagrindinio muzikinio ugdymo turinio aspektai, gebėjimai, žinios dera bei papildo bendrojo ugdymo programose ugdomas bendrąsias mokinių kompetencijas

78. Priklausomai nuo vaiko amžiaus ir tendencijų formaliajame švietime, kūrybiniai procesai pritaikomi prie mokinio pasaulėžiūros ir supratimo, kuriuos jie įgyja formaliojo švietimo įstaigose. Derinamasi prie formaliojo švietimo įstaigų grafiko ir ten vykstančių programų. Pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programa padeda greičiau pasiekti aukštesnį muzikinį lygį bei tenkinti vaiko užimtumo, kultūros supratimo bei savęs realizavimo poreikius.

SUDERINTA

Mokytojų tarybos posėdyje

2023 m. birželio 6 d.

Protokolo Nr. 2